

Forslag til endringer i arbeidsmiljøloven (styrking av retten til heltid).

Coop Norge SA og Samvirkeagene i Norge omtalt som Coop i Norge avgir med dette felles høringssvar på regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven (styrking av retten til heltid).

Regjerings høringsnotat av 17.1.2022 vil berøre Coop i Norge på flere områder. Vi vil peke på noen av disse områdene.

Innledningsvis vil Coop i Norge støtte den overordnede intensjonen med å skape et tryggere arbeidsliv, med sterke organisasjoner og fast tilhørighet til arbeidslivet. Coop i Norge er representert i hele Norge, særlig med butikknettverket og vil peke på at arbeidsmarkedet ikke er likt i hele Norge. Lokale behov og lokale muligheter må i større grad vurderes for å sikre at den overordnede intensjonen skal fungere etter sin hensikt.

I redegjørelsen fra departementet vises det blant annet til kap. 3 (side 10, 4. avsnitt)

Samtidig som det er viktig å fremme heltid, er det viktig å beholde adgang til å benytte deltid der dette er hensiktsmessig. Muligheten til deltid må derfor ikke begrenses på en måte som ekskluderer personer som av ulike årsaker ikke har mulighet til eller ikke ønsker å jobbe heltid fra arbeidslivet. Dette gjelder for eksempel studenter, eldre, personer med ulike helsemessige utfordringer og personer med særskilt omsorgsansvar. Deltid vil også være nødvendig på bakgrunn av virksomhetens behov, for å tilpasse arbeidskraften til etterspørsel og produksjon. For eksempel kan det være behov for å benytte deltid for at arbeidsturnuser skal gå opp

Coop i Norge deler synet i høringsnotatet om at heltid skal være normen i norsk arbeidsliv. Samtidig er realiteten at arbeidskraftsbehovet i butikknettverket innebærer et høyt innslag av kveld og helgearbeid. I våre egne kartlegginger om ufrivillig deltid, deltid og ønske om høyere stillingsbrøk/heltid opplever vi at timer som tilbys for å jobbe i en høyere stillingsbrøk eller heltid ikke er ønskelig når dette i stor grad er kveld og helgejobbing.

I kapittel 4.2 (side 11, 3. avsnitt) plikt til å dokumentere behovet for deltid og til å drøfte spørsmålet med tillitsvalgte, peker departementet på:

«forhold både på virksomhetens og arbeidstakers side som etter omstendighetene kan tilsi at det er «behov» for å ansette på deltid. Departementet legger til grunn at det ikke vil være hensiktsmessig å søke å angi i loven hvilke situasjoner dette kan gjelde. Dette må arbeidsgiver vurdere konkret i det enkelte tilfelle».

For Coop i Norge som i dag har om lag 28 000 ansatte vil «behov» som departementet peker på være felles for butikknettverket. Departementet burde vurdere en nyansering til formuleringen om at: «dette må arbeidsgiver vurdere konkret i det enkelte tilfelle». I de største butikkene i Coop i Norge er det kanskje opp mot 50 ansettelser årlig. Her vil det samme behovet kunne gjelde i et flertall

Coop Norge SA Hovedkontor

Postboks 21 Haugenstua, N-0915 Oslo – Norge
Besøksadresse: Østre Aker vei 264, 0977 Oslo
Telefon +47 22 89 95 95 – Bankgiro 9373.05.01232
www.coop.no

av ansettelsene og da kan det ikke være departementets hensikt at dette skal konkret vurderes i det enkelte tilfelle.

Generelt har Coop i Norge en høy organiseringsgrad, og Coop i Norge er opptatt av at ansatte organiserer seg. Likevel er realiteten at i butikknettverket er det stadig butikker som ikke er omfattet av tariffavtaler. Departementet peker på dokumentasjon- og drøftingsplikten i kapittel 4.2. Departementet bes klargjøre hvordan de nevnte reglene er tiltenkt i virksomheter som ikke har tariffavtale og tillitsvalgte.

I redegjørelsen fra departementet vises det blant annet til kap. 5.2 (side 15, 7. avsnitt):

Fortrinnsretten etter § 14-3 første ledd er avgrenset til "virksomheten". Slik departementet ser det, kan imidlertid praktiske hensyn tilsi at fortrinnsrettsområdet for ekstravakter og lignende etter omstendighetene bør kunne avgrenses til et mindre område enn dette. Særlig i de største virksomhetene, antar departementet det kan være krevende å drifte et fortrinnsrettsregime for ekstravakter for virksomheten som sådan. Departementet heller derfor i retning av at virksomheter over en viss størrelse bør gis anledning til å avgrense fortrinnsrettsområdet til en enhet som arbeidstaker naturlig tilhører. Konkret vil departementet foreslå at det fastsettes en regel etter mønster av arbeidsmiljøloven § 14-9 åttende ledd, hvorefter arbeidsgiver gis adgang til å avgrense virkeområdet til enheter med minst 50 ansatte innenfor virksomheten. Det vil innebære at enheter av denne størrelsen skal kunne vurderes isolert når det gjelder fortrinnsrett etter § 14-3 nytt andre ledd. Med begrepet enhet menes i denne sammenheng en reell, organisatorisk avgrenset enhet. Departementet ber i denne sammenheng særskilt om innspill fra høringsinstansene om hvordan fortrinnsrettsbestemmelsen mest hensiktsmessig kan avgrenses.

Coop i Norge har i butikknettverket både butikker med færre enn 5 ansatte og samtidig butikker med over 100 ansatte. Både begrepet «virksomheten» og definisjonen «enheter med minst 50 ansatte» bør tydeliggjøres. En generell fortrinnsrettsbestemmelse slik departementet ønsker må i større grad tilpasses til den virkeligheten som gjelder for arbeidsgiver. I varehandel oppstår ofte behov for ekstravakt på kort varsel og da må ikke regelverket hindre arbeidsgiver i kunne få tilgang til tilgjengelig arbeidskraft. Et regelverk som påfører arbeidsgiver en plikt til å tilby denne vekten til deltidsansatte forutsetter at det er tid til å planlegge og forespørre en eller flere deltidsansatte om de har tid og anledning. Coop er enig i at arbeidsgiver bør kunne avgrense virksomhetsområdet til enheter, men størrelsen på enheten bør ikke angis. I et butikknettverk hvor butikkene i samme virksomhet ligger spredt, klarer man ikke å opprettholde fortrinnsretten. Coop foreslår derfor at virksomheten også kan deles i forhold til bedriftsnummer.

Coop i Norge viser også til høringen om innleie som departementet sendte ut 19.1.2022. I høringen om heltid i kap 5.3 pekes det på midlertidige deltidsansatte. Blir loven endret i tråd med forslagene i høringen om innleie, vil det for Coop i Norge bli aktuelt å erstatte innleid arbeidskraft med midlertidige deltidsansatte. Dette for å kunne ta under for topper, for eksempel påske, mai, ferieavvikling i kombinasjon med omsetningsvekst, og jul. Departementet ber om

høringsinstansenes syn på fortrinnsrett for «faste deltidsansatte og midlertidig deltidsansatte». Coop i Norge oppfordrer departementet til også å se hen til forslagene som er fremmet i høringen om innleie. Da begge høringene med deres forslag vil påvirke tilgjengeligheten av nødvendig arbeidskraft. Lovendringene som fremmes her må sees i sammenheng. Hovedformålet må både være å sikre trygge og gode jobber i et organisert arbeidsmarked, men samtidig at arbeidsgivere må skaffe arbeidskraft. Uten et komplisert regelverk. Fortrinnsretten må etter vårt syn derfor ikke rangeres etter om en ansatt er fast deltidsansatt eller midlertidig deltidsansatt.

Coop i Norge viser til kap 6.1 side 17 hvor de økonomiske og administrative konsekvensene blir omtalt. Her vil Coop i Norge vise til at departementet i for liten grad omtaler den kostnadsøkningen forslagene vil få for privat sektor og spesielt varehandelen. Samtidig vil de indirekte økonomiske konsekvensene for varehandelen stige gjennom at både arbeidsgiver og tillitsvalgte skal bruke mer tid på administrative oppgaver, som kan få den konsekvens at forslagene vil medføre behov for ytterligere arbeidskraft og derigjennom direkte økonomiske konsekvenser.

Coop i Norge vil oppfordre departementet til å se på det samlede regelverket som foreslås i begge de fremlagte høringene fra henholdsvis 17.1.2022 (heltid) og 19.1.2022 (innleie), med fokus på forenkling, forutsigbarhet og rasjonell og lønnsom drift i en viktig næring som varehandelen er. I en bransje med lav organisasjonsgrad må byrdene ikke bli forskjellige mellom aktørene.

Coop i Norge vil også vise til høringsinnspill fra Hovedorganisasjonen Virke.

Oslo 19.04.2022

Siri Sandholt /s/
HR direktør

Bård Westbye /s/
Leder arbeidsrett og tariff